

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre	240 Leu.
Fél évre	130 Leu.
Egy negyed évre	60 Leu.
Egy hónapra	30 Leu.

Hirdetések árasztás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és Csárdai Egyesült Vas-
úti palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand 1.
(Szász Erzsébet-ut) 22. szám

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

☉☉ Szerkesztő: STAUBER JÓZSEF. ☉☉

Péntek, május 12.

Fél intézkedés.

Az aradi polgármester, a kétségbeejtő drágaság letörésére rendeletet bocsátott ki, mely az úgynevezett elővásárlást az állapotakon korlátozza, vagy legalább korlátozni akarja. Ettől a rendeletről, őszintén szólva, nem sok eredményt remélünk. Mert az elővásárlásnak csak délelőtti 10 órától való megengedése legföljebb azt fogja eredményezni, hogy az eladók kibőjtölik a 10, illetve a 11 órát, amikor a külföld számára vásárlók és vásárolhatók és valószínűleg nagyobb árakat kínálhatnak, mint az aradi mészárosok és bentések. Aki a vidékről behajtja az aradi vásárra eladó jószágát, annak ugyanis oda van a napja, akár egy-két órával előbb vagy később adtuk rajta és szívesen várakozik pár órácskát a jobb ár reményében. Azonkívül számos módja akad a rendelet kijátszásának is. Lehet példának okáért stromannokkal is dolgozni, akikre nem kötelező a 10, illetve 11 órának a kivárása. A polgármester rendelete tehát legföljebb fél intézkedésnek minősíthető, aminek a gyakorlati életben ugyanaz lesz az eredménye, illetve eredménytelensége, mint minden fél rendszabálynak. A kérdést gyökeresen nem oldja meg és ha esetleg nem is ront, rendszerint nem is javít a helyzeten. Ma azonban már ott tartunk, hogy csakis radikális intézkedéssel lehet a borzasztó drágaság által türethetlenné vált helyzeten és ezen helyzet szánandó áldozatait, kik mi fogyasztó publikum vagyunk, segíteni. Az Aradi Közlöny már eleinte arra az álláspontra helyezkedett, hogy egy időre be kell szüntetni az állapotkivételt és azt mindaddig szüneteltetni, míg a husárok lényegesen nem csökkennek. Csakis ilyen radikális intézkedéstől remélhető a helyzetnek legalább némi javulása.

Más módja volna a szertelen husárok letörésének a husnak bőkottálása. Ez azonban alig viheto keresztül. Nemcsak azért nem, mert a közönség e tekintetben nincsen megszervezve, hanem és főleg azért nem, mert a hus oly fontos közéleti cikk, amelyről munkabírásunk lényegesen csökkenése nélkül nem mondhatunk le. Csorbitatlan munkaerőnkre pedig a mai súlyos megélhetési viszonyok közepette jobban van szükségünk, mint valaha, miután a ma-nál drágább kenyéret, amibe bele-számíthatjuk a húst és minden néven nevezendő más élelmicikket, de a ruhát stb-t is még sohasem ettünk és minden erőnk végső megfeszítésére van szükségünk, hogy nagy — ahogy megéljünk.

Ép azért azzal a kérdéssel for-

Európa teljes pacifikálása.

(Lloyd-Georg az angol néphez fordul. — Trockij háborút jósol. — Schanzer közvetít.)

BÉCS. Londontól jelentik, hogy Lloyd George a genuai konferencia kudarcának esetén el fogja rendelni az új választások kiírását, hogy politikájának helyességét a nép megítélésére bizza. Lloyd George választási jelszavai: teljes felhatalmazás a nép képviseletétől. Európa általános pacifikálására és a jóvátételi kötelezettségek észszerű enyhítésére.

Az orosz álláspont.

BERLIN. A Lokalanzeigernek jelentik Genuából, hogy Csicserin az orosz szovjetdelegáció vezetője a következőket jelentette ki:

— Az orosz delegáció a szövetségesek memorandumára adott válaszában gyakorlati alapra helyezkedik. A francia felfogás ugyanis az, hogy a memorandumot vagy kikötés nélkül kell elfogadnunk vagy szó nélkül kell visszautasítanunk. Ezt a felfogást nem teherlik a magunkéval, mert nem vagyunk harctéren, ahol a csata befejezését előírhatják, hanem azért vagyunk itt, hogy tárgyaljunk és megegyezésre igyekezzünk jutni.

VARSÓ. Trockij egy moszkvai újságíró előtt kijelentette, hogy a genuai konferencia sikertelenségének az lesz a következménye, hogy az európai államok újabb háborúra tesznek előkészületeket. (Rador.)

BÉCS. Moszkvából jelentik, hogy Lenin a népbiztosok tanácsában amellet foglalt állást, hogy a szovjetdelegációt csak a végső esetben kell visszahívni a genuai konferenciáról. Egyébként Csicserinnek a tárgyalások dolgában szabad kezét adnak.

Készt az orosz válasz.

GENUA. (Május 10 délután 3 óra.) Az oroszok választát délután 3 órakor még nem adták át. Politikai körök szerint a válasz sokkal intranszigenzsebb lesz, mint hitték. Az orosz delegáció elhalasztotta a

dulunk a fogyasztó közönség nevében — fogyasztó pedig mindenki, aki él és éhen nem akar halni — az illetékes hatóságokhoz, hogy ne fél intézkedéseket tegyenek, ha nem lépjenek végre a radikális cselekvés mezejére és szabadítsanak ki bennünket a mai kibírhatatlan helyzetből.

válasz átadását, mert 9-én éjjel újabb instrukciókat kapott Moszkvából. A válaszjegyzékben követelik a szocializálás elvének elismerését, azonkívül ragaszkodnak ahhoz, hogy Oroszországnak egy, milliárdnyi hitelt nyújtsanak. (Rador.)

GENUA. Schanzer olasz külügyminiszter ma találkozott Csicserinnel. Politikai körök véleménye szerint a külügyminiszter látogatása és a válaszjegyzék átadása között szoros összefüggés van. Az orosz delegáció az eredeti terv szerint ma délután 3 órakor akarta a választ átnyújtani. Az oroszokkal szemben pressziót fognak gyakorolni, hogy a válaszjegyzék egyes pontjait, amelyek nélkülözik a szükséges előzeteseket, módosítsák. (Rador.)

Schanzer közvetít.

GENUA. Schanzer olasz külügyminiszter az oroszok és a szövetségesek között fennálló ellentétek kiegyenlítésére olyan új formulát szerkesztett a magántulajdon ügyének rendezése kérdésében, hogy a nagyhatalmak és Oroszország fenntartás nélkül megegyezhetnek. Olasz körökben Schanzernek ezt a törekvését úgy értelmezik, hogy Schanzer az olasz politikát akarja diadalra juttatni, melyet az olasz kormány a következőkben foglalt össze: Európa pacifikációja, a gazdasági összeköttetések helyreállítása és a kereskedelmi kapcsolatok újrafelvétele. Schanzert ebben a törekvésében az vezette, hogy a konferencia tárgyalásait biztosítsa, mert ezeknek meggyűlölt sulyos következményekkel járna Európa jövő politikájára.

— A posta új vezérigazgatója. Bucuresti. Titulescu posta- és távirtda főigazgató helyébe a kormány Cherohezt nevezte ki posta és távirtda vezérigazgatóvá. (Rador.)

Bratianu Párisban.

(Rendezni kell a Besszarábiai kérdést.)

GENUA. Bratiana miniszterelnök Genuából Párisba utazik, ahol a jóvátételi kérdésben fog tárgyalásokat folytatni. (Rador.)

RÓMA. A Tribuna dicséri az olasz kormányt, amely a genuai konferenciát rendezte és amelynek képviselői tapintattal kezelik az összes kérdéseket. (Rador.)

GENUA. A konferenciára összehívott államok tegnap értekezletre ültek össze, amelyen Lloyd George hangsúlyozta, hogy Besszarabia, Litvánia, Vilna és Gallicia helyzetére vonatkozó kérdéseket sürgősen rendbe kell hozni. Amennyiben a politikai albizottságok a besszarábiai és vilnai kérdéseket nem hajlandók elintézni, akkor ő maga személyesen, a konferencia teljes ülésében fogja felvetni ezeket a problémákat. Barthou ezzel szemben tartózkodó álláspontra helyezkedett és hangsúlyozta, hogy Európa térképét nem lehet csak úgy naponta megváltoztatni, ugyszintén a határokat sem. (Rador.)

A kisebbségek védelme.

(Magyar, siker a genuai konferencián.)

GENUA. Barthou francia delegátus a hatalmak értekezletén, amelyen a kisebbségek védelméről szóló magyar javaslatot tárgyalták, kijelentette, hogy az ügy a népszövetség kisebbségi bizottsága elé tartozik. Hozzájárul azonban ahhoz, hogy a kérdést az első albizottságban tárgyalják, amelyben az utódállamok képviselve vannak. Az antant hatalmak megbízottai tegnap délelőtti tartott megbeszélésükön elhatározták, hogy Magyarországnak a nemzeti kisebbségek védelmére vonatkozó javaslatát a politikai bizottság napi rendjére kitűzik. Az antant hatalmak a konferencia tárgyalásaiból kizárták Örményország Asszerbefdzsam, az angol kormány és a német Saar-vidék lakosságának memorandumát. A tanácskozáson nézeteltérés támadt Lloyd George és Barthou között. A magyar delegáció tagjai Nerviből átköltöztek a genuai Miramare-szállóba. Gróf Bánffy Miklós magyar külügyminiszter tegnap délután meglátogatta a francia külügyminiszter

A kisantant**littart a franciák mellett.**

GENUA. Ma reggel *Barthou* tanácskozást folytatott *Bratiano* miniszterelnökkel, *Skirmunttal* és *Benessel*. A kisantant és Lengyelország delegátusai azonosítják magukat a francia delegációval. A kisantant képviselői egyetértenek abban, hogy egy esetleg az oroszok által előidézett szakadás nemcsak az oroszokkal szomszédos államokra járna, súlyosabb következményekkel, hanem a többi államokra nézve is. (Rador.)

GENUA. A lengyel delegáció egyik vezető tagja az újságíróknak kijelentette, hogy minden reménye meg van arra, hogy a kisantant és a szövetségesek közötti tanácskozások eredménnyel fognak járni.

— Mi, a kisantant — mondotta a diplomata, — nem választani akarunk Franciaország és Anglia között, hanem meg akarjuk erősíteni a francia-angol szövetséget. (Rador.)

GENUA. Este 7 órakor Dánia, Norvégia, Spanyolország és Hollandia delegátusai tanácskozást folytattak az európai paktumra vonatkozólag. A tanácskozás valamennyi résztvevője helyeselte a paktumot. (Rador.)

PÁRIS. *Poincaré* levelet intézett a párisi angol követséghez, amelyben biztosítja Angliát Franciaország barátságáról, egyben kijelenti, hogy Franciaország szolidaris a belga állammal, a memorandum kérdésében. (Rador.)

Megszűnik a permissz-rendszer.**(A hadsereg újjászervezése. — A belügyminiszter erdélyi körútja.)**

BUCURESTI. A *Lupta* jelenti: *Vaitoianu* belügyminiszter ma aláírta a gabonaexportról szóló rendeletet. A rendelet szerint a gabonakivitel szabad a belső szükséglet fedezésének feltétele mellett, de a permissz-rendszer megszűnik. Csak azok exportálhatnak, akiknek tényleg van gabonájuk. A rendelet szerint az eljárás az lesz, hogy akik exportálni akarnak, kérvényt nyújtanak be a megye élmezési bizottságához és ezen kérvényt elküldik a központi hivatalhoz Bucurestibe, mellékelve a jegyzőkönyvet, amely szerint a belső szükséglet a megyében fedezve van. (RTI.)

BUCURESTI. A *Lupta* szerint *Vaitoianu* belügyminiszter és mi-

niszterelnök helyettes ma este Erdélybe utazott inspekciós körútra. (Rador.)

BUCURESTI. Az *Indreptarea* ma *Rasca* hadügyminiszternek *Mardarescu*hoz intézett választát közli, amelyben azt fejtegeti, hogy a hadsereg szervezete hiányos. Megállapítja *Rasca*nu, hogy a hadsereg ugyanaz, amely *Marasesti*nél harcolt győztesen. *Elismeri* azonban, hogy a hadsereg átszervezésére a tábormok tapasztalatai alapján szükség van. (Rador.)

BUCURESTI. A *Lupta* írja, hogy *Constantinescu* 16-án a fővárosba érkezik, amikor is *Bratiano* miniszterelnök tudtával tárcát cserél *Sasu* kereskedelemügyi miniszterrel. (Rador.)

Monna Vanna.**(Észrevételek egy színházi előadásról.)**

Kitűnő angol barátom, *mister Snodgrass* tegnap este 7 óra 55 perckor legszállt repülőgépen a Városi kávéház előtt.

— Good evening *mister* üdvözölt kitűnő barátom. Olvastam a *Times*ben, hogy *Oróknél Maerlinc* színdarabját, a *Monna Vannát* látszák. Felültem gépemre és most itt vagyok. Menjünk az előadásra.

öt perc múlva már a színház egyik páholyából néztük az előadást. Az első felvonás után kitűnő angol barátomat felkísérttem a dohányzóba s miközben egy libamájadagot evejt, imígyen szólt:

— A *lady Kálmán Sári* ügyes színésznő lehet de nagyon rekedten beszél. Ez bizonyára befolyásolta alakítását. Sajnálom, hogy a *lady* olyan indiszponált volt. A *mister Sipos*

néha nagyon szépen beszélt, de amikor az érzelmében megsebzett, szenvedő férj beszél belőle és kitörnek az indulatok, akkor a hangja érdes és rikácsoló. A *mister Darvas* aki az öreg *Marco Colona*t látszotta, értelmes actor, kitűnően beszél, de nem színezte ki eléggé *Maerlinc* híres alakját.

A csengő berregett, lesietünk mert kezdődött a második felvonás. A következő szünetben cigarettázva sétáltunk a színház előtt. Kitűnő angol barátom leadta véleményét:

— *Mister Mészáros*, aki a *Prinzi*-vallet alakítja, nem ismeri eléggé a lángoló olasz temperamentumot. Én nem úgy képzelem a világ egyik legszebb szerelmi vallomását, hogy a színész szép szavakat mond rossz hangszólyozással és azután mint a cirkuszi komédiás pukkedlit csinál szerelmese előtt. *Anatole Francenál* olvastam, hogy egy cirkuszi bohóc úgy áldozott a

Madonna előtt hogy bukfiencet vetett előtte. A cirkuszi bohócól ez volt a rajongás legősztintébb kifejezése, mert maga művészetét adja. De *mister Mészáros* nem cirkuszi bohóc és mégis pukkedlizett. Nálunk Angliában nagyon szigorúan megbüntetik az ilyen színművészt.

— Menjünk be, mert kezdődik a harmadik felvonás.

— Well, válaszolta kitűnő barátom, kezdődjék de nélkülünk. Mi most vacsorálni megyünk. Éjfélkor elbucuszott fölem azzal, hogy sajnálja az utazást, mert elmulasztott egy szép wisht-pártit. Szólt, felült repülőgépre és néhány perc múlva már csak halkán hallottam a gép motorjának berregését.

(Sfyx.)

A francia megszállás költségeit visszakéri a város.

Dr. *Angel István* polgármester Bucurestiből ma hazaérkezett. A polgármester illetékes köröknél eljárt a Budapesten levő aradi értékek kiadatása ügyében. — Ugyanis a két ország között nem sokára megindul a diplomáciai eljárás s ez lehetővé teszi az értékek kiadását. A polgármester továbbá intézkedett, hogy azt az egy millió koronát, amennyibe a francia megszállás került Aradnak — a város visszakapja. Ismeretes, hogy Aradon a földgáz kikutatására társaságot akartak alakítani, azonban nem tudták azt, hogy vajjon a kormány hejében hagyja-e a társaság megalakítását. A polgármester erre nézve is eljárt a pénzügyminiszternél, aki kijelentette, hogy a kormány engedélye nélkül nem alakíthatják meg a földgázkutató társaságot.

— Sztrájk a Skoda-műveknél. Prága. A fémpári sztrájk 51 üzenre terjed ki. A Skoda-művek is sztrájkolnak. (Rador.)

Az elsülyedt világ.

BUDAPEST. Negyedfél éve lesz idestova annak hogy a háboru utolsó ágyuja is eldőrdült, kilobbant az utolsó süvítő puskagolyó, megszűnt a tömegek gyilkos egymáströrése. És eljött a várva-várt, a megváltó, a felszabadító Csoda, békegalamb, olajág, fehér szeretet a szivekben, békét dicsérő chansonok a kabarékban, nemzetközi artisták mutatványai a cirkuszban, hús és bab, és rizs és petroleum: husjegy, babjegy, rizsjegy és petroleumjegy nélkül. Ez már béke, vagy legalább is hasonlít hozzá. Amikor pedig megjelent hosszú évek mulán az első sósperec, az első csésze tejszínhabos kávé, az érzékenyebb lelkek sirva fakadtak örömlükben e boldog békebeli látványon. Ma már ott tartunk, hogy a sósperecét észre sem vesszük, a habot pedig csak akkor, ha savanyu és mégis... mégis. Ez a Béke nem az a béke. Ezt a békét még ma is sokszor nagy betűvel írjuk, mint valami rendkívüli tiszteletreméltót, csodálatosat, amazt csak egyszerűen, jelentéktelenül, nyomaték nélkül használtuk, oly természetesen, mint a magyar nyelv többi egyszerű főneveit. S mondhatom, hogy mégis amaz volt az igazi.

Mint mikor hatalmas földren-

gés tengerfenékre sülyeszt egy viruló vidéket s a pusztító vész lecsillapultával új, száraz, szikes talaj marad a régi helyén, úgy sülyedt el a régi békevilág s vele egy sereg megszokott, kedves, vagy hasznos holmi. Az új Békének, amelyben még csaknem minden hadi, egyszerűen nincs szüksége rá. Például eltűnt az aprópénz. Már nem vesszük észre, hogy nincs, nem csörög, nem gurul s helyét elfoglalta a halkabb, de azért nem előkelőbb és legkevésebbé sem értékesebb napir. Mi lett az aprópénztárcákkal? Mi lett az automatabüffék automatáival? Mi lett a *Stollwerk*-toistó, kótkodácsoló vastyukkal? A perronjegy-géppel? A mérleppel? Sorba meglátogattam őket s hogy létükről a következőket hallottam:

Az egykor oly kelendő ügyel láriskóhól alig egy-kettő lézeng a főúrdősök kirakataiban. Helyüket a hosszukás oldal-zsebtárcák foglalták el. A „berzlik” pedig karriert csináltak, amennyiben csak a külföldiek veszik s legtöbbjüket Csehszlovákiába szállítják. Az automatabüffék söri, hort, sonkás zsemlett osztó gépezetei teljesen beszüntették működésüket az aprópénzhiány miatt. A vastyuk évek óta nem fojlik sem a Nyugatin, sem a Keletin. Perronjegyet ablakon át kell váltani s

a mérleget is sztrájkol. De ez semmi.

Elsülyedt még egy sereg tanuja a régi jó világnak. Például nincs sehol egy bosnyák. Órák, sétabotok, bicskák, melltűk, piros kalárisok már csak legitim holtosok utján kaphatók. Ha néha fel is bukkan egy pirosfezes bácsi, megbámulja az új generációt, mint valami csodát.

No és hol van a furulyás tót? Milyen hangulatosan tilinkozott udvarról-udvarra, kosarakkal a hátán! Nincs ma már sem tót, sem kosár. Sőt illetékes helyen azt is elárulták, hogy vállalkozó szellemű pesti áltótok jönnek néha-néha, tótosan kiabálják: „drótoznyi-fótoz!” de hiába, csak ki látszik a lóláb, ezek olyan Népszínház-utcai bádigosok, nem is szívesen ad nekik javítani valót a közönség. Uveges sincs. És aztán hova lett a *Messinger*? A fürge kerékpáros? *Hirsch Zoltán*, a *Boy* vállalat igazgatója azt mondja, hogy az utak olyan rosszak, hogy a kerékpárok finom acélla tönkre megy bele. Hát így a boyok most már inkább csak villamoson járnak. S a békebeli száznegyven fű helyett mindössze talán negyven. Drága lett a boy s az emberek a saját becses lábukat használják kioldó szolgálataira... Podgyászforgalom pedig egyáltalán nincs. Ki merne ma például

csak egy méter kelmét (3000 K!) egy boyra bizni!

Megszűnt az a régi jó kétkrajcáros hídvár, a min annyit bosszankodtak a budaiak. A pléheket beszolgáltatták az államnak. Most valami szurágta fiókban várják feltámadásukat. A takaréklapok, melyekre jól megnyalazva ráragasztgattuk a piros tizfilléreseket — az is a múlté. A mai gyerek ugyancsak nem tudná, mit kezdjen vele. S eltűnt sok utvonatról a gázlámpa, melybe éjszakánként belébotlott egypár részeges korhely, cimborájának nevezte és megveregette hideg vastestét. A lámpagyújtogatók serege, — akik hosszú póznájukon vitték a fűzet s szigorúan beletartoztak a város esti és hajnali hangulatába — kiveszőben van.

És letűnt a butorszállító kocsik fénykora! Tessék emlékezni az évnegyvedre. Egész Budapest utazott. Kényelmetlen volt, zür-zavaros volt, de változatos volt s önkéntelenül is felsőhajtók: hár ismét ott tartanánk! Lakás! Lakás! Lakás! utcai, udvari, lépcsőházi választék, — lehetséges, hogy ez volt egyszer? És lehetséges, hogy ez lesz még egyszer? Talán. A mikor majd a ruhásboltban újra kistűkröt, meg noteszt fognak ráadásul adni, mert igaz, hogy el ne felejtsem, hisz az is eltűnt — a ráadás.

Rejtett testi hiba,

nem ok a válásra.

Érdekes válópörben hozott a minap a tábla döntést. Az ítélet előzményei a következők: Egy aradi magántisztviselő válópört indított a törvényszéknél felesége ellen, amit azzal indokolt, hogy a felesége a házasság megkötése előtt elhallgatta, hogy úgy az egyik kezén, mint az egyik lábán nyomorékok az ujjai, valamint azt is, hogy a feje kopasz, amit parókával titkolt el. Gyönyörű haját valószínűleg tartotta és csak a házasság megkötése után jött rá arra, hogy az idegen haj. Ezen elhallgatott fogvatkozások le nem küzdhető idegenkedést váltottak ki belőle felesége ellen. Az asszony, aki házasságtörés miatt emelt vizsonvádat a férje ellen, azt kérte, hogy mondja ki a törvényszék csupán a férj hibájából a válást, mivel a férj által kifogásolt szépséghibák nem képezhetnek válókokat. Ezeknek az eltitkolásáról különben sem lehet szó, mivel a férjnek a házasság megkötése előtt kellett volna ezek iránt érdeklődni. A férj azzal replikázott erre, hogy a vőlegény nem kívánhatja menyasszonyától, hogy az esküvő előtt vesse le cipőjét, harisnyáját, hogy meggyőződhessek arról, vajjon hibátlan-e, illetve normálisak-e a lábai. A törvényszék kimondta a válást, még pedig a — férj hibájából házasságtörés címén. Az említett szépséghibák nem képeznek bontó okot, annál kevésbé, mivel a férj azok fölfedezése után is folytatta a házastársi viszonyt. Ez ellen az ítélet ellen a férj fellebbezett a táblához, mely azonban jóváhagyta az elsőfokú ítéletet.

Kavarodás

egy szalonna-vásárlás körül.

Két évvel ezelőtt egy bucurestii export cég megbízást adott több aradi kereskedőnek szalonna vásárlására és az ehhez szükséges összeget váltóhitel alakjában azonnal rendelkezésére is bocsájtotta az illetőknek. Később azonban a szalonna szállítása körül bizonyos differenciák merültek fel, aminek következményeként a bucurestii cég egy 100.000 lejes váltókeresetét adott be a közvetítő kereskedők ellen. Az ügyet ma délelőtt foglalkozott az aradi törvényszék polgári tanácsa. A tárgyaláson a kereskedők előadták, hogy nem tartoznak a kérdéses összeg megfizetésével, mivel nekik maguknak még sokkal nagyobb káruk volt a szalonnavásárlásból. Elsősorban azért, mivel a cég által ajánlott szalonna nem volt megfelelő minőségű és így ők nagy összegeket veszítettek rajta. A bíróság nem hozott határozatot, hanem elrendelte annak a bizonyítását, hogy a szalonna milyen minőségű volt és megfelelt-e a cég céljainak.

→ **Igazgatónői kinevezés.** Az aradi állami elemi leányiskola igazgatónőjévé kinevezték Consuela Haugier-t, az iskola eddigi tanítónőjét.

Az aradi kat. egyház felebbezett.

(Rendelet, amely csak zugiskolákra vonatkozik. — Aradra várják a kultuszminisztert. — Külön vizsgadíjat kell fizetni.)

Az aradi római katolikus egyházközség előjárósága ma délelőtt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a cluj-i (kolozsvári) közoktatásügyi reszort igazságtalan és sértő rendelete ellen, a mellyel a katolikus főgimnázium nyilvánossági jogát megvonta, írásban fog tiltakozni. Az írásbeli tiltakozást még a mai napon megszövegezik és azt a cluj-i (kolozsvári) közoktatásügyi reszorthoz, a bucurestii közoktatásügyi miniszteriumhoz és a miniszterelnökséghez küldik el. A tervbevetett bucurestii küldöttségiárast elajították egyelőre azért, mert Angelescu közoktatásügyi miniszter jelenleg Bessarabiában tartózkodik. Ugy hírlik, hogy a miniszter még ebben a hónapban Aradra fog jönni. Ebben az esetben dr. Glattfelder Gyula megyés püspök Timisoaráról Aradra jön és úgy ő, mint az aradi egyházközség vezetősége interveniálni fognak a sérelmes rendelet visszavonása érdekében. Dr. Glattfelder Gyula megyés püspök, amikor a rendelet Aradra megérkezett és annak ügyében Boros Iván egyházközségi titkár Timisoarara utazott, már éppen visszaérkezett Bucurestiből Timisoarara és így eddig még nyomatékossabban nem léphetett fel a főgimnázium érdekében, de ezután ő is mindent el fog követni, hogy a rendeletet visszavonják. A katolikus egyházközség főargumentumai a rendelkezés ellen, hogy a jelenlegi katolikus főgimnázium jogszervi és természetes folytatása a liceumban volt szintén katolikus jellegű főgimnáziumnak, így tehát a rendeletnek az az indokolása sem állhatja meg a helyét, hogy a jelenlegi katolikus főgimnázium teljesen új intézmény. Csupán egy külsősége nem az, hogy az épülete más, de a tanárai, növendékei majd mind ugyanazok, akik 1918. előtt voltak. Az az 1883. évi magyar törvény-cikk, melyre a rendelet hivatkozik, a zugiskolákra vonatkozik, nem pedig 30 oklevelles tanárral rendelkező és 1100 tanuló számú tanintézetre. Egyébként a katolikus főgimnázium a törvény kövételmentességének is megfelel majd mindenben, csupán azokban nem, melyekre még az idő rövidsége miatt nem feleltethet meg. Az egyházközség vezetősége, miután a rendelet ellen fellebbezését nyújtották be, elajították azt a tervet, hogy átiratot intéz a Moise Nicoara liceum igazgatóságához a vizsgák elhalasztása tárgyában. A felhívó legsúlyosabb helyzetbe kerülne a katolikus főgimnázium 1100 növendéke, ha fényes a Moise Nicoara liceumban kellene vizsgát tenniük. Ugyanis a katolikus főgimnázium nyilvános jellegét felfüggesztő rendelet értelmében a főgimnázium 1100 tanulójának a nyilvános jelleg felfüggesztése miatt ezúton magánvizsgát kell tenniük a Moise Nicoara liceumban. A magánvizsga díja, amint azt már hivatalosan közölték is, 500 lei. A tanulók szülei az elmúlt tanévre már kifizették a katolikus főgimnáziumban a tandíjakat és arra természetesen egyáltalán nem számítottak hogy az iskolaév végén külön magas vizsgadíjat kell fizetniük. A tanulók legnagyobb részének szülei mincsem olyan anyagi körülmények között, hogy ezt az újabb anyagi megterhelést elbírná, egy amúgy is költséges iskolai év után. Remélhetőleg a katolikus egyházközség akciója sikerrel fog jární és így a magánvizsgák helyett, melyekért a tanulók szüleinek 550.000 leit kellene fizetni, nyilvános vizsgát tethetnek a katolikus főgimnáziumban.

Érdekes váltókereset.

(Magasabb kamatot, vagy az egész kölcsönt.)

Egy vidéki takarékpénztár egy évvel ezelőtt 150.000 lei erejéig váltókölcsönt folyósított egy aradi kereskedőnek 7 százalékos kamattal. Közben azonban változtak a viszonyok, még pedig úgy, hogy ma már a bankok 12 százalékon alul egyáltalán nem adnak váltóhitelt. A fenti pénztárat ennek folytán felszólította a kereskedőt, hogy vagy emelje fel önként a kamatlábat, vagy pedig fizesse vissza a kölcsönt. Tekintve, hogy a kereskedő egyik feltételt sem akarta elfogadni a takarékpénztár váltókeresetét adott be ellene az aradi törvényszékhez. Az ügy mai tárgyalásán a kereskedő azzal védekezett, hogy a közte és bank között történt megállapodásokat ő az intézet vezérigazgatójával intézte el, még pedig olyan formában, hogy a kölcsön a megállapított határidő előtt egyik fél részéről sem mondható fel. A törvényszék erre elrendelte a bizonyítási eljárást.

Egy gyártelep és munkásai.

(Hat lejes órabér.)

Megirtuk, hogy a Czeiler-Kornis féle fűrésztelepen dolgozó munkások béremelést kértek. Ma délelőtt tartottak tárgyalást, amelyen a cég képviselőjében Kornis Ármín jelent meg, a munkások részéről pedig a megválasztott bizalmi-férőak vettek részt. A bizalmi-férőak előadták béremelési kérelmüket és kértek egy kollektív szerződés megkötését. Kérésüket azzal indokolták, hogy köztük és munkaadóik között még nem volt semmiféle szerződés. A kollektív szerződés megkötését annál is inkább akarják, mert a legtöbb aradi gyárnak és munkásaiknak van kollektív szerződése. A cég megbízottja kijelentette, hogy nem ismeri az aradi gyárak kollektív szerződéseit és azokat a feltételeket sem, amelyek mellett dolgoznak a munkások. Ezért arra kérte a munkügyi felügyelőt, hogy a legközelebbi tárgyalást hétfőn tartsák meg, a munkásokat pedig felkérte, hogy kívánásaikat írásban adják át neki tanulmányozás végett. A mai tárgyaláson Kornis Ármín közölte a munkások megbízottjaival, hogy eddigi órabérüket egy lejjel felemeli. Így a legmagasabb órabér 6 lei lesz.

Incidens egy tárgyaláson.

(A vasuti roktár, tolvajainak bűnpöre.)

Biró Péter, és társai ellen az aradi ügyészség vádat emelt amiatt, mert az 1921. év folyamán a vasuti állomás raktárából nagymennyiségű deszkát, mákot, szappant, villanyfelszerelési cikkeket és drótot elloptak és orgazdákul értékesítettek. Biró Péter elsőrangú vádlottat ezenkívül még azzal is vádolják, hogy letartóztatásakor 200 lejjel meg akarta vesztegetni az elfogatására kiküldött defektívét. A bűnügy mai tárgyalásán a vádlott azzal védekezett, hogy ő a terhére rótt cselekményt nem követte el, mivel a kérdéses tárgyakat nem lopta, hanem „találta”. A bíróság eleget téve a védők kérelmének elrendelte erre nézve a bizonyítási eljárást. A tárgyaláson különben kínos incidens történt. Dr. Miclosi Emil védő hevesen összeszólkkozott a vád képviselőjével, ami azonban nem akasztotta meg a tanácskozás rendes menetét.

LEGUJABB.

SHAKITÁS ELŐTT.

London. A Pall Mall Gazette írja, hogy Anglia Lloyd George munkáját minden tekintetben támogatni fogja. Meglehet ugyan, hogy emiatt szakadás állhat be az antant kötelékében, ami ugyan nagyon sajnálatos volna, azonban Anglia nem működhet együtt olyan szövetségesekkel, akik mincsemek tekintettel az angol érdekekre. Az is köztudomású, hogy az antantnak nincs már meg a háború előtti tekintélye és jelentősége, így tehát ez a szakadás senki részéről sem lehet fenyegetés, hanem csak egyszerű megállapítása a tényeknek.

MI LESZ AZUTÁN?

Bécs. A Corriera della Sera tudósítója egy előkelő politikussal hosszabb beszélgetést folytatott a magyar kérdésről. A politikus kijelentette, hogy a magyarok országuk megcsonkítása miatt is magyarok maradnak. A konferencia rokonszenvét sikerült elnyerniük, épen azért, mert első kötelességüknek tartották szót emelni az elszakított magyarok érdekében. Az orosz válaszában kesedelmének okát abban látja, hogy valószínűleg a szövetségesek kérték fel Cserint arra, hogy változtasson a jegyzék szövegén, mert különben a konferencia megszakitása rövidesen bekövetkezik. Az oroszok olyan módosítást, amely a franciákat kielégítené, nem tartanak valószínűnek. Most mérlegelések indulnak meg, hogy mi történik a konferencia megszakitása után. Hír szerint Anglia és Olaszország külön tárgyalásba bocsátkoznak az oroszokkal. Más verziók szerint Lloyd George közvetítő javaslatot foglalkozik. A döntést egy újabb konferenciára tartják fenn. Az okok között, amelyek a helyze-

tot elmérgesítették, előtérbe lép az orosz petroleum kitermelése, mert a franciák rossz szemmel nézik Anglia térfoglalását az orosz petroleum területeken.

HIREK.

Szigeti József emlékezete.

(A magyar irodalom ünnepe.)

Budapest. Szigeti József, a kiváló magyar népszínműör születésének századik évfordulóját május 11-én fogja megünnepelni a magyar színész- és íróvilág. A Nemzeti Színház, a Színművészeti Akadémia, a Magyar Tudományos Akadémia, az irodalmi társaságok, a színészsövetségek és egyesületek testületileg vonulnak ki a kerepesi-utai temetőbe Szigeti sírhelyéhez, ahol ünnepi beszédeket fognak mondani és koszorúkat helyeznek el a síron. Szigeti legbíresebb és még ma is játszott népszínművei a „Viola” és a „Vén bakancsos és a fia huszár”. Ezeket kívül még számos kitűnő magyar népszínművet írt Szigeti.

— A belgrádi esküvő. Belgrád. Sándor szerb király esküvőjén az angol királyi udvart Albert yorki hereeg fogja képviselni, aki május 30-án érkezik Belgrádba, amikor az angol flotta képviselőjében a Gloworm monitor megjelenik a belgrádi kikötőben. Réztesznek még az esküvőn a spanyol infans, Cyril orosz nagyherceg, Görögországot a trónörökös és trónörökösne képviselik, Franciaország külön delegációt küld, amelyet Franchais D'Esperay tábornok vezet. (Rador.)

— Kinevezések a városnál. Ma délelőtt a városi tanács előterjesztést tett aziránt, hogy Herling Gyulát főmérnöké és Mihály Vilos Gyulát tűzoltóparancsnokká nevezzék ki.

— Felbontották az exkirály végrendeletét. Funchalból jelentik, hogy Károly exkirály végrendeletét felbontották, azonban egyelőre nem teszik közzé. Zita exkirályné még ezen a héten Madridban marad gyermekeivel együtt, onnan azután San-Sebastianba fog utazni.

— A magyar szakértő ebédje. Genua. Sir George Paish angol delegátusnak, a szabad kereskedelmi eszme előharcosának tiszteletére Balkányi Kálmán igazgató, a magyar delegáció gazdasági szakértője, ma ebédet adott. Az ebédén számos delegátus jelent meg.

— Katolikus teológiai fakultás az egyetemeken. Bucuresti. Az Isbanda írja, hogy a kultuszminiszter interveniált a közoktatásügyi miniszternél arra vonatkozólag, hogy létesítsenek az egyetemeken katolikus teológiai fakultásokat. (Rador.)

— Angol-francia barátság. London. A londoni Kerekasztal Társaság meghívására 300 előkelő angol politikus, diplomata, katonatiszt és pap összegyűlt a társaság helyiségében és impozáns tüneményt rendezett a francia-angol barátság mellett. A klubhelyiségben megjelent Franciaország londoni nagykövete is, akit meleg ovációban részesítettek. (Rador.)

— Volt budapesti egyetemi tanár a varsói egyetemen. Varsó. Jehlicska volt budapesti egyetemi tanárt, a közismert tót politikust a varsói egyetem teológiai fakultásának tanárává nevezték ki.

Francia készülődés Németország ellen.

(A francia kormány ragaszkodik a jóvátételi összeg kifizetéséhez.)

BÉCS. Londonból jelentik, hogy Franciaország annak ellenére, hogy tagadja, nagyszabású előkészületeket tesz, hogy bevonuljon a Ruhrvidékre. Megállapítást nyert, hogy a francia kormány az 1918. évfolyambeli hadköteleseket mozgósította és a bevonulás előkészítésére megtett minden intézkedést.

PÁRIS. A L'Ouvre részletekkel közöl arról a minisztertanácsról, melyen a legközelebbi jóvátételi kérdést tárgyalták. Eszerint a jóvátételi kérdés tárgyalásánál Poincaré miniszterelnök közölte, hogy a németek bizonyos tekintetben jóakaratot tanúsítanak, azonban a pénzügyi ellenőrzést visszautasították. A minisztertanács úgy határozott, hogy ebben a kérdésben nem enged és május 31. után, ha a németek közben meg nem gondolják magukat és kötelezettségeiknek és az antant követeléseinek megfelelően.

— A malomtulajdonosok és a kormány. Bucuresti. A kormány és a malomtulajdonosok közötti tárgyalások félbeszakadtak, mert a malomtulajdonosok nem fogadták el a kormány feltételeit a belső szükséglet fedezésére vonatkozólag és nem vállaltak garanciát a kisebb malmokért. (Rador.)

— Eljegyzések. Wéber Erzsike Arad, Witzbacher Ferenc Szép falu jegyesek.

Wrbitsky Poldi eljegyezte Beck Terust Kisjenőn.

— Toht János és Társa cég, mint elfogadó aláírásával ellátott 5000 leiről kiállított egyébként kitöltetlen váltó elveszett, azt tehát senki le ne számolja. A megtaláló adja át a váltót fenti cégnél Illés-utca 19.

— Pénzügyintézetek, gyárak és iparvállalatok ügyelmébe! Mindenfajta rászerezett üzleti könyvet, teljesen fővárosi mintára készít Singer Henrik Szatmáron Erdély legolcsóbb könyvkészítője. A legspeciálisabb könyvet 3 nap alatt elkészítem.

— A Luzitania kiemelése. Fialadelfia. A német buvárhajó által a háború folyamán elsüllyesztett Luzitania óceánjáró gőzös felszínrehozatala céljából a múlt hó huszonötödikén egy expedíció indult el. A föltevés az, hogy a felszínrehozatal nem fog nagyobb akadályokba ütközni, mert az elsüllyedés helyét pontosan ismerik.

— Husz német mozdony. Bucuresti. A Románia által megrendelt német mozdonyok közül újabban husz darab megérkezett. Hátra van még 177 darab, amelyeket gyors részletekben fogják Romániába szállítani. (Rador.)

— Diákoknak tilos a lövészeny. Bucuresti. A közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben eltiltja a középiskolák tanulóit attól, hogy lövészenyeket látogathassák.

— Új cigaretta-fajok. A Monopol igazgatóság közli a következőket: A mai naptól kezdve egyelőre Bucurestiben legközelebb azonban más városokban levő trafikokban is macedóniai különlegességi dohányt és a belőle készült alant felsorolt cigarettákat fogják árusítani. Macedóniai cigarettadohány 500 és 250 grammos pléndobozokban kilonként 1200 lei, cigaretták aranyzopókával darabonként 1 lei 75 bani. Forgalomba kerülnek még „Jockey

veteléseinek nem tesznek eleget, a szankciókat Franciaország foganatosítani fogja még abban az esetben is, ha az antant többi tagjai meg is tagadják az akcióban való részvételt. A lap szerint már ki is jelölték a hadseregnek azt a két hadosztályát, melyek meg szállanak a Ruhrvidéket.

PÁRIS. A Journal tudomást szerzett arról, hogy a német válság megérkezett a jóvátételi bizottság jegyzékére. A német kormány kijelenti, hogy május 31-ig képtelen újabb 60 millió adót behajtani. A háborús adósságot és a jóvátételi költségeket csak nemzetközi kölcsönökkel lehet biztosítani. Hajlandó arra is, hogy részletes pénzügyi programot dolgozzon ki. Végül kijelenti a német kormány, hogy meggyőződése szerint Németország és Franciaország között a jóvátételi kérdésében létrejön a megegyezés.

klub” és „Peltor” emvezési cigaretták darabonként 1 lei 50 banilért, Szopóka nélküli „Mihal Viteazul” cigaretták darabja 1 lei 75 bani lesz.

— A chisineui ménitelep költözési költségei. Annak idején a chisineui (kischinói) állami ménitelep egy részét áthelyezték a régi királyságba. A város és megye feliratot intézett a kormányhoz, amelyben tiltakoztak a ménitelep áthelyezése ellen. Tiltakozásukat azzal indokolták, hogy Arad megye jelentős lötenyésző hely és így nagy érdekei vannak a chisineui állami ménitelepen. A költözködések és a lovak élelmezésére szükséges huszezer lei a város adta kölcsön a ménitelep vezetőségének. Dr. Angel István polgármester bucarestji utjában eljár az illetékes tényezőknél, hogy az Arad város által adott 20 ezer lei az állam mielőbb fizetése vissza a város pénztárába.

— Helyreigazítás. Az aradi katolikus főgimnázium tanárainak képesítését feltüntető közleményünkbe nyomdatechnikai hiba következtében sajnálatos tévedés csuszott. A helyesbítés úgy szól, hogy Striffler Ferenc tornatanár a budapesti polgári iskolai tanárképzőben szerzett oklevelet.

— Pedlow kapitány ünneplése. Budapest. Ma délelőtt impozáns ünneplésben részesítették Pedlow kapitányt, az amerikai vörös kereszt misszió vezetőjét, akinek a Műcsarnok jubiláris kiállításán bemutatásra kerülő mellszobrát ma délelőtt leplezték le. A szobrot Radnay Béla szobrászművész készítette.

— A pénzügyőrök nem kapnak napi díjat. A pénzügyigazgatósághoz rendelték érkezett, hogy a pénzügyőrök ezután, ha kiszállanak valahova, nem fognak napi díjat kapni. A pénzügyőrök főjövödelmét eddig a napi díjak képezték, most főlük akiknek csak 560—800 lei havi fizetésük van, ezt megvonják. Az 50 leies napi díjak megvonása a pénzügyőrséget súlyosan érinti és ennek az lesz a következménye, hogy a pénzügyőrök nem nagyon fognak igyekezni vidékre kiszállani, hogy a csempészetet megakadályozzák. Az államnak ebből nagyobb kára lesz, mint amekkora van abból, hogy a pénzügyőrök napi díjait megvonják.

— Elítélt foltvajok. Az aradi törvényszék mai tárgyalásán a lopás bűntettével vádolt Florean Nicolait 2 évi börtönrre, Rácz Nicolait ugyanezért 3 havi fogságra ítélte. Utóbbi büntetését

a vizsgálati fogsággal a bíróság kitöltöttnek minősítette.

— Megbukott az osztrák pénzügyminiszter. Bécs. Az osztrák pénzügyi bizottság tegnapi ülésén Gurtler pénzügyminiszter ellen tízenegyzével tízenkettszével szemben bizalmatlanságot szavaztak. Ezek szerint Gurtler végérvényesen megbukott. Lemondásának előreláthatólag kormányválság lesz a következménye. Gurtler utódján Grimm volt pénzügyminisztert emlegetik. Sok híve van Mataja keresztény-szocialista vezérnek is.

— Az aradi fogház új igazgatója. Joan Selariu aradi fogházfelügyelőt egy ma érkezett igazságügy-miniszteri rendelet Aradra fogház igazgatóvá léptette elő.

— Új gyár Aradon. Rácz Jenő és József „Aurora” mechanikai szövőde és cérnagyár alatt cégbejegyzést kértek az aradi törvényszéktől.

— A lakáshivatal új helyiségben. A városi tanács ma elhatározta, hogy a fogyasztási adóhivatali beolvastja a városi adóhivatalba és az ott dolgozó tisztviselők egy részét a vágóhidon, másik részét az adóhivatalban helyezi el. A fogyasztási adóhivatal eddigi helyiségébe a lakáshivatal fog beköltözni.

— Hajtószaki munkaközvetítés. Az aradi állami munkaközvetítő vezetője ma a következőket közli az érdekeltekkel: Állást keresnek: 1 tímár és egy érettségizett fiatalember, aki az irodalmi teendőket látja.

— Munkanélküliség a szesz ellen. Brassó. A városban 2700 ember van munka nélkül. A rend és nyugalom teljes. A munkásság tegnapelőtt elhatározta, hogy semmiféle szeszest italt nem iszik.

— Erzberger gyilkosa megőrült. Berlin. Az Erzberger elleni merénylet egyik tettese von Hirschfeld, megőrült. Téboldyába szállították.

— Letartóztatott sikkasztó bank igazgató. Bucuresti. Predealban letartóztatott Misu Demetrescut, a Banca Romana értékpapír-osztályának igazgatóját, aki néhány nappal ezelőtt eltűnt és egy millió lei sikkasztott. Predealból Bucurestibe vitték Demetrescut, aki vallomásaiban mindent beismer. (Rador.)

— Bélyeggyűjtők aradi egyesülete. Ma az alakulandó aradi bélyeggyűjtő egyesület nevében nyomtatott meghívókat küldöttek szét, a melyben az aláírók a belépni szándékozókat május 17-én, szerdán este 6 órára a Városi kávéház I. emeleti külön helyiségében tartandó hatóságilag már engedélyezett alakuló értekezletre hívják meg. Az egyesület megalakítását előkészítők olyan bélyeggyűjtők megjelenését is szívesen látják, akik külön meghívót nem kaptak.

— Meg akarja mérgezni a férjét. Dengl A. ujaradi gazdálkodó a múlt hét egyik estjén észrevette, hogy a felesége egy barna folyadékot tartalmazó poharat állít az ágyához. Abban a hi-szemben hogy mérgező, magához vette a poharat, elvitte anyósához és azt mondta ha meg találja halni, vizsgál-tassák meg a pohár tartalmát. Ezután a szőlőjébe ment és felakasztotta magát. Miután a pohár tartalmáról megállapították, hogy mérgező, az asszony ellen megindítják az eljárást.

Figyelem!

A legszebb és legolcsóbb nyári assour ARADON, Strada Col.

ruhák és blausok, továbbá Gombinék, házi ruhák és pongyolák Plesz Gyula női ruhaáruházában kaphatók
 Pirtol (Vörösmarty-u.) 3. A színház hátsó bejáratával szemben. Külön francia és angol mérték-oztály! :: Kerem áruházam megtekinté sőt!

Könyvtár az Aradra érkezett áruk elvámolásánál. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara számos aradi kereskedő beadványa alapján felterjesztést intézett a bucurestii kereskedelmi minisztériumhoz, rá mutatva arra, hogy a vámkülföldről hozzánk érkezett áruk elvámolása nehézkesen történik, mert a vasuti raktár messze van a vámhivataltól. A Kamara azt kérte, hogy a vasuti raktárakat helyezték közvetlenül a vámhivatal szomszédságába. A kereskedelmi minisztérium ma válaszolt a Kamara felterjesztésére és közölte, hogy elrendelte a kérdéses vasuti raktárnak a vámhivatal mellé való helyezését, ami által megkönnyíti és meggyorsítja az áruk elvámolását.

Önálló horvát állam. Genoa. A turini Stampa jelenti, hogy a horvát blokkban tömörült képviselők tegnap kiküldötték az önálló horvát államot és megalakították a független horvát kormányt Radics vezetésével.

Notice to British Subjects. British subjects are informed that a British Vice Consulate has been established at Timisoara and that Mr. Sigmond Szana, General Manager of the „Temesvarer Bank und Handels Aktiengesellschaft,” has been appointed Vice-Consul. British subjects resident in his district, which comprises the Counties Timis-Torontal, Caras-Severin and Arad, are invited to communicate with him with a view to being registered at the Consulate.

Határmegállapítás.

PÉCS. A határmegállapító bizottság Baranya megyében megállapította a Jugoszlávia és Magyarország között húzódó trianoni határvonalat. Eszerint Magyarországhoz 4600 katasztrális hold területet csatolnak vissza.

BÉCS. A határmegállapító bizottság ma három ország határainak a metszéspontját állapította meg. Ausztria, Magyarország és Jugoszlávia határainak Nyugatmagyarország mellett levő metszéspontját Tauka községtől délre két kilométerre állapította meg.

Irodalom és művészet.

A színház heti műsora. Péntek: Trilby Fenyvesi Emil, a Vígyszínház tagjának fellépésével (A. bérlet, rendes helyárak.) Szombat: Tanitónó. Fenyvesi Emil fellépésével (B. bérlet.) Vasárnap d. u.: Délibáb herceg. Este: Bálvány. C) bérlet. Fenyvesi Emil fellépésével.) Hétfő: Timár Liza, Fenyvesi Emil fellépésével. (A. bérlet, rendes helyárakkal.)

A színházi iroda hírei. Pénteken kezd meg a Trilby Svengáliájában Fenyvesi Emil a Vígyszínház művésze vendégszereplését. Szombaton Bródy Sándor híres darabjában, a Tanitónóban Ifj. Nagy István szerepét játssza el. — Földes Imre kínai darabja, a Bálvány vasárnap este kerül az aradi színpadon bemutatásra. Fenyvesi Emil egy kínai mandarin játszik, Sipos egy orosz hadifogságból Kínába vetődött magyar huszárt játszik. A fő női szerepet Hepesné játssza. Az egész drámai társulat nagy szorgalommal készül a bemutató előadásra. A Bálvány hétfőn és kedden is színpadra kerül. — Vasárnap délután László Andor fellépésével Délibáb herceg van műsoron. — A színház igazgatósága néhány esti vendégszereplésre le szerződött a leghíresebb zsidó színtársulatot melynek előadásai most szombaton a nyári színpadon kezdődnek meg. A társulat Strammer S., az Aradon előnyösen ismert igazgató vezetésével áll. A társulat zsongon (deutsch-jiddiss) nyelven operettek, életképeket és drámákat fog bemutatni. Az előadások minden este fél 9 óra körül kezdődnek. Az első estén színpadra kerül Kol-nidre, egy ötfelvonásos operette.

Szendrey Mihály mond előjáró beszédet a lupényi bányakatasztrófia szerencsétlenségének felszámolására rendezendő nyilvános ünnepségre, amelyet az aradi színtársulat összes elsőrendű tagjainak közreműködésével rendeznek. Ki kell emelnünk a nagyarányú program pontjai közül a szenírozott mulatószámot, melyben Horváth Mici, Halmos Mici, Szegő Lili, Várady Margit, Sebestyén, Iászló Andor, Ladiszlav József, Ocskay Mihály lépnek fel. A matiné, amely változatos kultúr-szenzációja lesz Aradnak, óriási érdeklődést váltott már is ki a közönségből és a jegyek már is fogytak a városi színház pénztárában.

Lépa Dora hangversenye. A mai rossz hangversenyszegélyben ritka esemény előtt állunk. A zeneértők kik már az általánosan ismert aradi származású művésznőt hallották a hangversenydobogón, annyira elkapkodták a jegyeket, hogy már csak néhány olcsó hely kapható. Amint értesülünk a kiváló művésznő most külföldi körutrá készül és ismét dicsőséget fog hozni városunknak, mert az a kiváló isten-áldotta tehetség, mely előadásában megnyilvánul, kristálytisztá bársomos hangja, mely a legnehezebb koloratúrpartitúrák érvényre juttatja a legnagyobb sikereket biztosítja számára. — Jegyeket a Bloch-cég árusítja.

Schmidthauer Lajos orgonaművész hangversenye május 18-án este a Minoriták templomában.

MOZI Harry Piel bemutató az Uránia-ban. Pénteken mutatja be az Uránia a legújabb és egyben legszenzációsabb Harry Piel felvételt a Titokzatos club címen. A kép bámulatosan van kiállítva, a technika a legnehezebbnek látszó feladatok megoldására vállalkozott és a művészek a legizgalmasabb akrobata mutatványokkal szereznek meglepetéseket. Gyönyörű része a képnek az, amiképpen egy ópium barlangba vezet el bennünket, hogy az emerváció színtje csodálatosan érdekes élvezeteket mutassa be. A Titokzatos club önálló folytatását képezi a légi kalózok és a Nagy ismeretlen című képeknek, amelyeknek oly nagy sikere volt itteni bemutatójuk alkalmával. A Titokzatos club hasonlóképpen szép sikert fog elérni, biztosít bennünket erről Harry Piel és a film kiállítása. A képet pénteken mutatja be az Uránia és szombaton, vasárnap tartja műsoron.

Nordisk-szenzáció az Apollóban. A tulsó partól című filmdráma Paul Bergnek, a kis tükárnak végigsejtelni életét mutatja be. Felvételek, amelyek precíz, kidolgozottak és tiszták, a cselekvény, amely izgalmas és változatos, amellyel nem szenzációhajhászásban merül ki, egy vezérrel, amely minden morális követelményt kielégít, különleges, kellemes szórakozást ígérnek és nyújtanak. A Nordisk-filmektől megszoktuk, hogy sokat kapunk és itt nem állíthatunk fel olyan követelményt, amelynek ez a kép meg nem felelne. Az Apolló valóban kötelességet teljesített, amikor különösen nagy anyagi áldozatok árán bemutatásra ezt a képet megszerezte. A főszerepben a két kivételes tehetségű film-fenomen: Alf Blücher és Lily Beck adnak utóéletet művészetet. A képet pénteken először mutatja be az Apolló és szombaton, vasárnap tartja műsoron.

Közgazdaság.
A valutaiac.
 Aradi valutaárak. (Május 11.) Dollár 143, márka 0.53, szokol 2.80, dinár 2.10, magyar korona 0.19, budapesti kifizetés 5.40, bécsi kifizetés 59.5, berlini kifizetés 0.50, prágai kifizetés 2.78, francia frank 14.
 Zürichi nyitás. (Május 11.) Berlin 178, Newyork 518, Milano 2743, Prága 975, Budapest 66, Zágráb 186, Bucaresti — Varsó 13, Bécs 6, lebélyezett osztrák korona 6.375.
 Budapesti nyitás. (Május 11.) Napoleon d'Or — dollár 769, márka 276.5, osztrák korona 8.85, rubel 48, leu 543, szokol 1468 dinár —
 Zürichi zárlat. (Május 11.) Berlin 182.50, Amszterdam 199.40, Newyork 518, London 2305, Páris 47.375, Milano 27.525, Prága 9.775, Budapest 66, Zágráb 187.50, Varsó 13, Bécs 6, osztrák lebélyezett korona 6.25.
 Budapesti zárlat. (Május 11.) Napoleon d'Or 2977.50, dollár 768, márka 2.76, lira 40.75, osztrák korona 8.78, rubel 47, szokol 14.59, dinár 10.77, lengyel márka 19.50, kifizetések: Berlin 272.50, Páris 70.50, Zürich 149, Bécs 8.75.

ÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖÖ
 A szerkesztésért:
KÁROLY JÓZSEF
 felel
 Cenzurat: **Dr. Romul Mager.**

NYILTTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS.

Miután Steiner Vilmosné Str. Pescarului (Thököly Imre-utca) 5. sz. alatti fűszerüzletét, melyet Steiner Sándor vezet, megvettem, felhívom az esetleges hitelezőket, hogy dr. Hotorán ügyvédi irodában 3 napon belül annál is inkább jelentkezzenek, mert a későbbi felszámolásokat figyelembe nem veszem.
 2181

GROSZ NÁNDORNÉ.

Nyári Lajos Calea Simandului (Simándi-ut) 3. alatti vendéglőjét megvettem, hitelezők 3 nap alatt jelentkezzenek, ellenkezőleg követeléseiket figyelembe nem veszem.

SZÜCS ISTVÁN,

Bulev. Regele Ferdinand (Boros Bentér) 19.

Ma és minden péntek este

Strada Episcopul Radu (Magyar-utca) 10. (vált Gruber-féle) alatti **vendéglő kerthelyiségében, nagy hal- és turócsusza vacsora lesz**, mely alkalommal KENTA elsőrendű cigányzenekara is játszik. Kiváló hegyalfal borok és pontos kiszolgálásról gondoskodva van. Polgári árak. — Szives partifogást kér: 12332

Ludovic Kovács Lajos.

AZ IGAZI UTAT!

Hamburg 6, Postafiók. 12231
 FR. H. SOITAN, betegkezelés

Ministeri comunicatiilor dir. Generala CFR.
Publicatiune.
 Se aduce la cunostinta celor interesati ca in conformitate cu acordurile de la Porto Rose intre cele 7 State succesoare ale vechii monarchii austro-ungare a'a hatarat restituita reciproca a materialului rulant de cale ingusta apartinand particularilor si companiilor de caferate private dintre statele succesoare, fara distinctiune pentru companiile din vechile monarchii austro-ungare, daca liniile respective au fost exploatare de compania concessionara sau de vechiul stat austriac si ungar.
 Spre a se cunoaste acest material (locomotive si vagoane de cale ingusta) si a se interveni pentru punerea lui la dispozitiunea proprietarilor, cei interesati urmeaza a trimite liste de locomotivele si vagoanele ce le lipsesc, pe adresa Directiunii Speciale a serviciului de Miscare (biroul M. 3. b) din Directiunea Generala cat mai curand posibil, si cel mult pana la 15 Mai a. c.
 Aceste liste e vor trimite in cinci exemplare si vor cuprinde toate indicatiunile necesare identificarii ca numar, locomotivei sau vagonului, marca proprietara, felul vagonului (acoperit, descoperit, platforma) greutatea partitiva a vagonului.
 No. 27485—20626. M. 8. 1922.
 Bucuresti, la 1922. Aprilie 27.
 2152 Pentru conformitate.
 SZABOLCSI

angol férfi szövet 860 Lei lesz áru-
 gyapju szövet 480 Lei-ért sitva: **Renaissance** divatruházában, Str. Bra-
 tianu (Weitzer János-utca) 2. sz. Minorita-paletta. 1178

